

Kis

LANT

IRODALMI FOLYÓIRAT

RADMILA MARKOVIC

Névtelen

Neve-nincs madárkám már
korán reggel fütyül, dalol, trilláz,
arcomról eltűnik az éji hervadó virág,
sétautamra jó kedvvel indít.

Nem kérdezi: „Hogy aludtál?”

Nem kérdezi: „Nem fáj semmid?”

Az igazi gyógyszer, tudja jól,
ha nem bánt, nem sajnál, csak trilláz,
hagy menni az utamon,

és visszavár.

2016/4 116.szám

Kis LANT az INTERNETEN! www.kislant.hu

Radmila Markovic

Igazságot keresek

Igazságot kérek a tenger vizétől,
mindhiába várok, nem csobban.
Igazságot keresek gomolygó felhőkben,
nem mosdatják arcom szürke könnyeikkel.
Bizalommal kérdezem a folyón
úszó hófehér hatalmas hajótól,
velük úszik-e az igazság, de
nem integetnek róla mosolygó utasok.
Kinyitott ablakom lengő függönye
észre sem veszi, én is ott vagyok.
Szellő lebben, félrefordítom fejem,
és elmosolyodok.

Amikor sír a hegedű

Hegedű hangja sírva sír,
a vonóról hullatja könnyeit,
az életért jajdul fel, hiszen
több a szegény és a beteg,
az ország felett holló károg,
hegedű hangja hol fortissimo,
hol andante, megállj, mutatja
hirtelen a láthatatlan karmester,
valahol halkán, érzéken
néma csend muzsikál, és nem
hallja rajtam kívül senki más.

Próbálkozni érdemes

Amit beteg szíved diktál,
az agyad is felfogja már,
összeszorított ajkad útjukat állja,
kapaszkodik önmagába,
pedig ott lebeg a levegőben,

tudja, érzi, ha kimondja,
beteljesedik...
akarata ellenére ráhúznak
valamit, akármit, nem számít,
mert oda viszik, ahol sötét van,
mert oda viszik, ahol hideg van,
mert oda viszik, ahol csendben
suttog a haldokló virág,
mozdulatlan a levél a fán,
mert amit a szív diktált,
útját állni erőd elszállt.

Most

Tegnapba olvadt most
vagy mostba bújt tegnap
a holnap a jövő titka
ami egyszer-egy alapon
ma lesz a sok közül
aminek minden pillanata
a most és megint most
mert a tiéd a most és
szódd tele sok-sok jól
megfontolt gondolattal
jövődben bontsd ki a szőttest
megeledés milyen hasznos lesz
benne van a jövőd része
most ami a mindenkori
mának szilárd része ami te
vagy magad és senki más.

*

Vasi Ferenc Zoltán

JÓZSEF ÁLMA MÁRIÁVAL

Szomorú Isten a hegyen,
 belátná régen a lehetetlent,
 – s most egy barlang-mély
 koponya a teremtés hibáit szóba hozza:
 „Zsellértenyér ég zöld völgyed fölött;
 ujjaid között szivárvány szökött.
 Gyengécske Ige a: Légy!
 (fele-lónság a: hogyan?)
 – üvegkalitkában pókezüst-lét.”
 Gyászkendő omlott a Nap tavára,
 mederbe fulladt Angyal ruhája
 védi a kéklő csólnakot
 – csecsemőhangon felsírok.
 Boldog Isten a tejtükörben;
 pászkát tör szemlehungya - - -
 Kereszt! – (a vágya dunyha).
 Eleveníts Szóban-forgónak! –
 (almot és álmod sosem hittem,
 mégis egy pajtában megébredtem.)
 Igyon a vérből az embergyarlóság:
 – Ó, semmit tudó valóság!
 A már és a még előtt/után
 újabb pokol, Menyegző-Ország!
 (A Madonna-arcon verejtékgyöngy ragyog)

HITTEL-HITETLENÜL

Ítéld meg magad –
 bűnös vagy, vagy áldozat?
 46 évemben hány év öntudat,
 hány tevékenység s renyheség?
 S mert gyónni nem akarsz –
 Isten népét teszed meg
 állásfoglalásnak ítélő bírádul – !
 Egyediséged egyéniség-e,
 hogy magad példaként felmutasd?
 A mindenhatóság utadat

---

nem teszi kiegyenesítetté,
álhitekbe kapaszkodtál
s ez maradt rád: a fölöslegesség!
Isten éli istenségét,
a pártütés feje a néptömegbe múl',
árnyékból fénylényed. Hogy előállj vele,
hát, szóval: ez a hétcsuda!
Nem követendő, de lekövethető - - -
nem múlhatatlan, de rombolékony - - -!
Amikor dívik az össznemzeti gyónás,
szekta helyett egy verssel magam
is azt vívom, az elragadtatás helyett
a kemény lelki tusát,
a dinasztikus és generatív elrendelés
neuraszténiás önérzet-sokkját.
Hamis remény a gyógyulás,
inkább szintfelmérés, valamelyes tartás.
Minimum-befektetés az álom,
annak kibontása: a tudhatás próbaköve
- - - gurul, gördül, megáll,
papírlapra fonetikus látás -
formává ki kerekíti?
Befeketít. Kifehérít.
- Jézus, Szent Mária!
Félbehagyom a verset,
szél emelje a Nap felé -
s záporozzék fénybot-ütlege:
Rám - - - sirám!

HOLDHÍDON

Mária éjpalástja a tó
József keresztje a hold
tegnapra rátolat a csillagmozdony
a völgyhídon szétszórt zsákból
csattogó szárnyú álmok
sirálya hajón landol
A párolgó víz függönyén
foszforeszkál a Golgota
s magukba bújnak a lelkek

Németh Erzsébet

A NIKLAI REMETE EMLÉKÉRE

„Mi a magyar most?” –

1776. május 27. és 1836. február 24. E két dátum közötti időtömb (szűk 60 év) adatott számára sorsul: kifaragni belőle önmagát, hogy látható legyen ki volt Berzsényi Dániel.

*„Győztem! lerázták combaim a fővényt,
Izzadt fürteimen szent olajág lebeg,
Nevem kiküzdém a homályból,
S általadám maradékaimnak...”*

– írta 1812-ben báró Prónay Sándorhoz. Látnokság? Jóslat? Valóban győzött, veszteségei ellenére is.

Nem volt szerencsés természetű ember. Különleges személyisége és szélsőséges kedélye életrajzából, verseiből egyaránt kirajzolódik. Apja jellemének több vonása felismerhető a költőben: ellentmondást nem tűrő, heves, különc természete, szilajsága, önérzete, öntudata, származása. A királyhűséget is családi hagyományként örökölte, ugyanis Habsburg Ferdinánd emelte a családot nemesi rangra. Hatással volt rá apjának klasszikus műveltsége is. Lelkének ellágyuló érzelmessége anyai örökségnek tulajdonítható.

Születése után szülei sokat aggódtak az életéért, mivel nővérét elveszítették, és ő is gyenge, beteges gyermekként született. Ezért iskoláztatását is elhalasztották, testi adottságainak fejlesztését tartották nagyon fontosnak. „Élete közel tíz esztendő koráig nem egyéb volt szabadjára választott testgyakorló játéknál, melynek mindenféle

nemeit néhány falusi játszó pajtással télen, nyáron, hóban, vízben egyaránt gyakorolta” –írta neveltetéséről Döbrentei Gábor.

Tíz éves korában apja megtanította írni, majd házi tanítót fogadott mellé. Tizenegy esztendő korában kezdte meg elemi iskolai tanulmányait, de akkor sem a szokásos rendszerességgel. Ilyen előzmények után került 14 évesen a soproni evangélikus líceumba, mely igen szigorú felfogás szerint működött. Szilaj, szabad természet nehezen tűrte az ottani körülményeket. Ezért szökött el katonának 17 éves korában, de mint kiderült: cseberből vederbe esett. A megalázó bánásmód miatt hamarosan otthagyta a katonaságot. Egy ideig otthon volt, majd visszavették az iskolába. Édesanyja 1794-ben bekövetkezett halála után, a tanév végén abbahagyta tanulmányait. A rektor véleménye szerint: „kevésbé szabályszerű diák volt, aki nem mutatott jó erkölcsöket.” Tartva apja szigorától nem haza, hanem anyai nagybátyjához, Thulmon Jánosékhoz ment Niklára, ahonnan több mint négy hónap után vitte haza apja Hetyére. Viszonyuk egymáshoz nem alakult kedvezően. Apját igen bosszantotta, hogy fia a szorgalmas gazdálkodás helyett inkább írogatott és olvasott. Szerinte nemes embernek az írás szégyen, különösen akkor, ha – mint az ő fia – birtokából úri módon megélhet. Mindenképpen ki akart törni apja zsarnoksága alól, így arra is hajlandó lett, hogy érdekházasságot kössön. 1799. május 21-én feleségül vette az akkor 15 éves, gazdag másod-unokatestvérét: Dukai Takách Zsuzsannát, majd annak hozományul kapott kemenessömjéni birtokára költöz-

tek, 1804-ben pedig Niklára. A fiatal feleséget Kis János az Emlékezéseiben írottak szerint szépnek látta, a falubeliek jószívűként emlegették, aki a betegeket ápolta, az árvákat gyámolította. Részt vállalt a gazdálkodásból, férjét betegségében gondosan ápolta. Ezért tűnik mai szemmel bántónak, ahogyan Berzsenyi később egyik Kazinczynak írt levelében jellemzi: „Ami feleségemet illeti, középszerű mindenben. 14 éves korában vettem el, együgyűségben találtam, és abból fel nem szabadítottam.”

(Lehet, hogy szándékosan?)

Felfogása, viselkedése az évek során szinte ellentétbe csapott át. Az erkölcsöt mindenek fölé helyezte, s minden rossznak a gyökerét az erkölcstelenségben vélte. Rokonszenve azonban a dacos korlátatlanság iránt élete végéig megmaradt. Lelkének igazi orvossága a költészet lett. Bár verseit sokáig szemérmesen titkolta, mígnem az 1803-ban az őt meglátogató Kis János, evangélikus lelkész „firkáláson” kapta. Így aztán megmutatta neki az íróasztalában lapuló költeményeit. A lelkész, aki püspöki rangig vitte, ismert költője volt korának. Rögtön felismerte Berzsenyi tehetségét, általa kerültek el a versei Kazinczy Ferenchez, aki elismerően nyilatkozott róluk, továbbiak írására biztatva a szerzőt. 1808-ban Berzsenyi egy egész verseskötetet küldött Kis Jánosnak, aki Kazinczynak továbbította kinyomtatás céljából. Ám a kötet – különböző okok miatt – csak öt év múlva, 1813-ban jelent meg. 1810-ben Kazinczy biztatására találkozott Berzsenyi Pesten annak íróbarátaival, köztük Kölcseyvel is. A találkozás kölcsönös csalódást okozott. Berzsenyi nem tudott mit kezdeni a szerinte gögös pesti ifjakkal, azok

meg nyers, elmaradott vidékinek találták a költőt, a Bennszülöttet – ahogyan Szerb Antal nevezte. Vitkovics Mihály a következőket írta Kazinczynak a látogatás után: „...oly nagy ellenzetet, mint amilyen vagy az ő külső viselete, tartása, bánás módja, és poézise között, az lehetetlen csak képzelni is.” Az igazi csapás 1817-ben érte Berzsenyit, amikor a Tudományos Gyűjteményben megjelent Kölcsey bírálata a verseiről. A kritikát megalázónak, személyes támadásnak fogta fel. Megbántottsága olyan mértékben marcangolta, hogy: „Szélsőséges mániás-depressziós személyisége ekkor átlépte az állapot –, sőt talán a betegségeküszöböt, súlyos depressziós fázissal, amely mindennapi életére és költészetére is rányomta bélyegét.”

(Dr. Czeizel Endre).

Orvosai tanácsára 1817 – 1820 között – minden komolyabb szellemi tevékenységről lemond. Gyakran panaszkodik a fülében hangzó „halál-harang”-ra, amelyet magas vérnyomása, illetve ezzel kapcsolatos keringési zavarai okozhattak. A következő években legfőbb célja volt, hogy Kölcseynek – aki nem is értette, hogy kerülhet valaki egy kritika vélt sértéseitől ilyen állapotba – méltó választ adjon. Lírája elnémul, nagy erőfeszítéssel tanul, művelődik, hogy ellenfelével méltóképpen felvehesse a harcot. Esztétikai, irodalmi tanulmányokat ír. 1825-ben a Tudományos Gyűjteményben végre megjelenhetett válasza Észrevételek Kölcsey recenziójára címmel.

Alapos munkájában megmagyarázza a Kölcsey által kifogásolt „dagályos, feleslegvaló, és értelemtől üres expressiók” jelentését, s kifejti, hogy ezek csak addig tűnnek ilyennek, amíg a klasszikus

költészeti formákhoz mérik őket. De elfogadhatóvá válnak, ha a romantika alkotói szabadságának szellemében ítélnék felő-lük. Pontról pontra megy végig Kölcsey kifogásain, s elemzi azokat: érvel, megállapít, szembeállít, következtetéseket von le. Találó, s napjainkban is igaz lehet megállapítása, miszerint: költeményekben szereplő bizonyos expressiók nem tet-szenek az olvasónak, ha hideg szemmel nézi azokat. „De valjon hideg szemmel kell-é azokat nézni? s valjon nem válik-é az egész poézis sült bolondsággá, ha azt hideg szemmel nézzük?” Szerinte a poézis maga a lélek. A költészet nem tevékenység, hanem alkotás.

1830-ban választották az Akadémia filozó-fiai osztályán első vidéki rendes taggá. Székfoglalóját 1833-ban adták ki „Poetai harmonistica” címmel. Az elkövetkező időszakban tanulmányainak közzétételét érezte fontosnak.

Élete utolsó éveiben sokat beteges-kedett. Gyógyhelyeken kezelte magát. De látogatta a Tudós Társaság üléseit, s azt tervezte, hogy a fővárosba költözik, de ezt a tervét már nem tudta megvalósítani. Állapota 1836 februárjában vált súlyossá. 16-án lett rosszul, orvos csak 19-én látta, aki súlyos tüdőgyulladást állapított meg, melyhez szívgyengeség, súlyos vérkerin-gési zavarok, szélütés társult. Nyolc nap súlyos szenvedés után február 24-én vesztette életét. Egyszerű, falusi szertatás keretében temették el Niklán. Feleségét és négy gyermekét hagyta magára.

Az Akadémia március 14-ei kis gyűlésén tárgyalta, hogy ki tartson emlék-beszédet az elhunyt Berzsenyi felett.

Vörösmarty azt mondta, hogy Kölcsey é senki más. Indítványa határozatba foglal-tatott, s Toldy Ferenc, az Akadémia titok-noka felkérte Kölcseyt az emlékbeszéd megírására. Kölcsey elkészítette azt, de személyesen nem tudott részt venni a Magyar Tudós Társaság 1836. szeptember 11-ei közülésén, melynek 6. napirendi pont-jaként szerepelt az Emlékbeszéd, helyette Helmezy Mihály olvasta fel. „Árnyéka az elköltözöttnek, sírod felett zeng az engesztelő szózat! (...) Emberek valánk, miért szégyenelnők azt? az élet útai keresztül járnak egymáson, s leggyakrab-ban elveink szentsége sem oltalmazhat meg akár tévedéstől, akár félreértéstől. (...) Elköltözött az ember, a költő miénk, e nemzeté marad végiglen, e nemzeté, mely neved és dicsőséged szent örökség gya-nánt birandja.”

Berzsenyi művei közül talán az ódái a legismertebbek, melyekről még kritikusa is azt írta, hogy: „kevélyiségei lehetnek a Nemzetnek.” Nem véletlenül kívánczik hát e megemlékezés mottójául a Magya-rokhoz című, 1810-ben befejezett ódájának kérdése: „Mi a magyar most?” Aktualitása ritkán bírhat akkora jelentőséggel, mint napjainkban.

A válasz fontos! És nem mindegy! Mert a felismerő, időkbe látó szemeken kívül igaz lelkiismeretre van szükség ahhoz, hogy újabb kétszáz év múlva is értelme legyen még feltenni e kérdést.

*

Németh Erzsébet

Talán...

A június talán még itt felejt,
a július azonban gyanús.
Érzem: valami ős-tűzet készül rakni,
elfogy bennem a lélek,
csontomra ég a hús.

Ab ovo...

Fejbe kólintott éjszaka bolyong
a Kedron patak mentén,
majd nem bírva tovább:
lerogy a Kertre,
hogy eltakarja Őt
a fáklyákkal érkező
fegyveres csapat,
s az áruló elől.
A bizonytalanság darazsa zümmög,
majd a pillanat arcába szúr.
Jézust keresik!
Kövekben erek pattannak meg,
fölébred álmából a tenger,
ezüstgarasok sápadnak,
tekinteteket metsz el az égbolt. –
Simon szablyája
hirtelen villan,
egyik főpapi szolgálja
jobb füle
lehull a porba...

De elrendeltetett!

Holdtakarásban
kereszt négyszöge jajdul.

Ki érti?

Ki érti a szférák hárfahúrjait,
rigódalok rubin-dallamát?
Végtelenben végessé szűkült
emberlény vagyunk csak,
elomló idők málladékai.
Bár lényegünket ismerni kéne,
hiába kutatunk,
gyóntatunk szíveket, agyat,
csak sikollyá dermedt nyál
feszíti szánkat,
s mintha veszni látszana
a sóhaj, melyben
még értelem kereng.

Ha...

Ha ujjaim fénye hosszabb volna:
elérné válladat
és bőröd reflexiójából
fölszakadna
tengermély-érzékáradat,
tobzódna bennünk
ideghúrokat szaggató vágy,
kristály csörrenne
fakó álmok között,
és szerelemvásznonkon
elfeketülne a száj.

*

Bérces Zsombor

Hagyd békén!

Olyan szépnek láttam. Imádtam gyönyörködni benne, csak révedezve rá gondolni, ábrándokat szőni róla. Nem volt benne semmi nemes, semmi különleges, sőt majdnem jelentéktelen tüneménynek volt mondható a valódi, kirakati szépségek mellett, engem mégis lenyűgözött. Sokan úgy jellemezték, hogy több mint az átlag, de sajnos hiányzik belőle az a plusz, amivel az igazán gyönyörűek közé emelkedhetne. Egy szóval kevés. Én mégis rajongtam érte. Nem olvadt a „senkik” közé, de nem járt köztük undorodva, lenézően, és nem tartozott a „nemesekhez” sem. Neki egy külön kategóriát tartott számon az élet, amit megrökönyödésekre csak kevesen vettek észre. Mindenki a kirakatiszeket kereste, és őket akarták magukénak mondani, ahelyett, hogy valami különlegesre figyeltek volna fel. Belebolondultam, azt akartam, hogy csak az enyém legyen, hogy másnak esélye se legyen felfedezni az igazi szépséget. Nem bírtam volna, ha másé lesz.

Szükségem volt rá, Ő azonban nem volt senkié. Szerette, hogy szabad, hogy annyian megnézhetik, no persze nem hiúság vagy feltűnési vágy hajtotta, egyszerűen nem akart máshoz tartozni. Vannak olyan lelkek, akik „fogságban” megbolondulnak, beleőrülnek a kötöttségekbe és inkább eldobják maguktól az életet, mint sem olyan körülmények között tengődjenek, ami nekik nem az igazi. Szerelmem kétség kívül ebbe a kategóriába tartozott, és nem mutatott hajlandóságot

kigyógyulni ebből a betegségéből. Persze ez csak számomra – aki eszeveszetten vágyott rá – volt betegség. Nem tudtam elfogadni, hogy nem lehet az enyém, hogy én akár mennyire csodálom őt, akkor sem vihetem magammal. Igyekeztem legyűrni az ábrándot, elűzni az illúziót, elfeledni az álmot, de tudják hogy van ez, minél inkább el szeretnénk feledni valamit, annál jobban a lelkünkbe eszi magát, és idegesítő dallamként ismétlődik a fejünkben újra és újra. Egy idő után nem tehetünk mást, mint hogy meghallgatjuk azt a bizonyos zenét, engedve a kísértésnek, hogy ezzel fékezzük a lelkünket mardosó vágy lángjait.

Tudtam, hogy bántani fogom, hogy nem lesz jó neki, de meg kellett próbálni. Valami azt suttogta, hogy talán mégis örülne, boldog lenne, csak meg kéne próbálni. A suttogás beszéddé, kiabálássá, végül tomboló sikollyá változott, amely követelte a tettet. Elgyengültem, és az ő lehetséges fájdalmai gyenge kifogásnak tűntek, amikkel saját gyávaságomat próbáltam ellensúlyozni.

Egyik nap, ha lehet még szebb volt, mint szokott. Tökéletes ragyogásba vonta Őt a rajongás, mellyel az életért lelkesedett. A langyos szél vörös koronáját borzolta, melyet ezernyi arany szállal szőtt át a májusi napsugár. Gyönyörű volt és én szokásomhoz híven elvesztem benne. Nem éreztem, hogy mai révületem más lenne, mint a többi, és már csak azon kaptam magam, hogy egy ollóval neki rontok.

Otthon port töröltem, mikor 6 éves kislám valami legóautóval a kezében megjelent a nappaliban. Hosszan bámult a vázára melyben egy meghajlott virágszál

lógatta csupasz bibéjét. Vörös hajkoronája, aszott vértócsaként terült szét vízzel teli koporsója körül.

- Anyu nem tudta, hogy a pipacs meghal, ha leszedjük?

- De. Tudtam kincsem.

2016. 05. 21.

Barcs János

Évezredek roskadtságából

Mért zakatol bennem a szellem?!
Sosem tagadom meg önmagam -
Évezredek küszködnek lelkemben:
S csöndemben öszült lett a hajam.

Sosem ismertem lehetetlent!
Minden torzítás fölízgatott...
Imádtam ropni táncparketten;
Jókedven soha el nem hagyott.

Évezredek roskadtságából
Bölcs bűn tagadni az igazat:
Hű költőnek ízlik az óbor...

Maradt még hitemben akarat.
Imádom Örök Istenünket: -
Nem tagadva keresztjeinket!

Szigethalom - Tököl 2015.

Vadady Attila

Meddig idő?

Nézem, ahogy nóm táplálja gyermekem,
Bimbóján a tejjel szemben szívárog a jövő,
Mint időozmózis a jelen,
Áramlik az egykor-gradiens ellenében,
Sodorva érzést mi, magára ragaszt.
Félelmem leple alól, olykor kibújva,
Leszem az aktust, és szívfacsar,
Kérdése előtt, vajon meddig még?
Nem készülök halni, de mellőlem hamar
Úgy pergett el barát, mint megannyi szem,
S a kalász lassan üres már,
Hová is legyek önmagam?

A földre...

A földre írom versem, vizelettemmel,
Mint kanmacska, ki territóriumát jelöli,
A gyom közt nem látszik a szó,
S ha mégis, a csendes eső elmossa,
Nem lesz sem szaga sem alakja,
Nem bosszant senkit,
És csak azt botránkoztatja meg,
Aki látja ahogy készül,
Indulatokat amúgy nem kelt,
S lelket fel nem kavár,
De legalább...
Isten virágainak adhat életet.

T. Ágoston László

Két korsó sör

A kerthelyiség szellős teraszán ücsörögve kortyolgatták a sörüket, miközben a szemük időről-időre a szemközti oszlopon függő hőmérőre tévedt. Mindössze ketten voltak a vendéglőben. A pocakos, meg a szikárabbik. A tanítványaik szkeptikusnak és futuristának nevezték el őket. Amikor megtudták, jót nevettek rajta, és maguk is így kezdték el becézni egymást.

- Már árnyékban is több mint harminc-négy fok van - jegyezte meg a pocakos, és magyot húzott a söröskorsóból.

- Pontosabban harminc-négy és fél - tette hozzá a szikárabbik - ,de ez még nem a maximum. A meteorológia harmincnyolcat jószolt mára. Már most halálbiztosnak tűnik, hogy bejön nekik ez a jövődőlés.

- Mi az, hogy halálbiztos? - nézett rá merengve a másik. - Olyan könnyen dobálóztok a halál szóval, mintha a mindennapi gyakorlatotokból ismernétek. Magyarázd el nekem, szerinted mit jelent a halál! Félni kell tőle, vagy éppen kitörő örömmel fogadni?

- Ha nem lenne ilyen átkozott meleg, hogy még az ember agyvíze is fölforr tőle, szívesen fölvenném a kesztyűt egy filozófiai párbaj erejéig, de most félok, hogy se a te szkepticizmusod, se az én futurista szemléletem nem tartana ki a végső győzelemig. Az pedig a szellemi lét halálát jelentené.

- Mi az, hogy a végső győzelemig? Az az a bizonyos rögzös út, mely a nirvánába vezet, ahol választhatsz, hogy kiskutyaként, vagy pondróként folytatod az örök körforgásban? Az én szkepticizmusom azt

sugallja, hogy ez a fizikai forma és szellemi lét számomra az egyetlen, amelyik megadatott. A semmiből jött, és a semmibe vezet. Az a sör a mi osztályrészünk, amit itt és most magunkba öntünk, míg ki nem hullik a kezünkéből a krigli. No, de nem is ez a végső kérdés, hanem az, hogy megéri-e az a sok szenvedés, megaláztatás, hiábavaló küzdelem, hogy elérhessük a végső, megnyugvást adó megsemmisülést.

A tavasszal szerződött fiatal pincér csak állt a söntéspult előtt és alig tudta visszafojtani a torkát csiklandozó nevetést. Időnként kérdőn a csaposra bámult, aki faarccal mosta tovább a poharakat.

- A te filozófiád szerint egyfajta büntetés az élet, és előre látható ítéletvégrehajtás a halál - mondta a másik vendég fejcsóválva. - Lehet, hogy a látszat téged igazol. Én viszont úgy gondolom, hogy valami roppant őserő kiválaszt a sok millió lehetséges közül, és elküld erre a sárgolyóra tapasztalatokat gyűjteni, mint virágos mezőre a méhet. Amint begyűjtötted a kellő mennyiségű mézet, átvisz egy újabb virágos rétre, de ott már tudod, melyik virágról mit kell gyűjtened. Talán ezért is van az, hogy egyikünknek csak negyven, a másiknak meg akár száz év is juthat osztályrészül.

- És az Isten dönti el, kinek mennyit adjon, és mit vegyen el tőle halála óráján. Ámen - skandalta a szkepticista. - És vajon neki jobb tanácsadói vannak, mint a földi isteneknek? Baromság! Mondd, hányféle Isten trónol fölöttünk, és hányféle módon uszítja egymás ellen ezt a húgyagyú emberiséget? A görögöt, meg a rómaid a barbár ellen, a keresztényt a zsidó, meg a

muzulmán ellen, az éhezőt a gazdag javaiért. Hol találsz ebben egy cseppnyi férfias logikát? Olyan ez, mintha egy havi-bajos, hisztérikus nő uralkodna az univerzum fölött. Vagy maga a megtestesült káosz.

- Meggyőzőek az érveid, profesz-szorom, csak annyiban hibázdik a dolog, hogy az idők kezdete óta ebben a káoszban él és mozog a világ. Ezért nem hiszek én a te igazadban. Lehet, hogy mégis kevés hozzá az elcsöppögtetett információknak, és nem elég, hogy Ádám csak azt az egyetlen almát lopta el az Édenkertből? Mi van akkor, ha a halál valójában csak egyfajta formaváltás, és nem végítélet?

- Nem győztél meg, kolléga - koccantotta a poharát a másikéhoz a pocakos -, de szívem szerint azt kívánom, hogy legyen igazad. Számomra is elviselhetőbb lenne az a tudat. Addig is igyunk rá, mert a meleg sör mindig keserűbb!

Fenekig ürítették poharaikat, és a szikárabbik intett a pincérnek, hogy hozhatja a következő kört. Ő meg az italt várva odaszólt a csaposnak.

- Te, Feri! Ismered ezt a két lökött ürgét? Annyi baromságot összehordanak itt a meleg, meg a korsó sör ürügyén, hogy elstül tőle az ember agya.

- Ismerem hát - nyújtotta az első teli korsót a kopaszodó, kék kötényt viselő csapos. - Ne is figyelj rájuk! Minden évben itt nyaralnak a Vargáéknál. Valamiféle városi tanáreberek. Minden július végén két hetet töltenek náluk, és minden ebéd után két korsó sört isznak meg nálunk. Jó vendégek, nincs ezekkel semmi baj. Állítólag feleségük is van, de azokat soha nem hozzák magukkal. Azt mondják,

filozófiai vitadélután tartanak a kocsmahívatalban. Mindig valamiféle elvont baromságról vitatkoznak, de soha nem jutnak dűlőre egymással. Mások meg úgy se értik, miről vitatkoznak.

- Lökött két főszer... - indult el a két korsóval a pincér.

- Az - bőlintott rá a csapos -, de ártalmatlanok.

A futurista megköszönte a pincérnek az italt, s máris a pocakoshoz fordult.

- Éreztél már életedben igazi halálfélelmet?

- Igen, egyszer éreztem. Tavaly, amikor elütött az a részeg autós. Érdekes, hogy akkor, közvetlenül nem is fájt olyan nagyon. Gondolom azért, mert dolgozott bennem az adrenalin. Hanem amikor a hordággal elakadtunk a liftben... Folyt a karomba az infúzió, tiszta dili voltam a fájdalomcsillapítóktól, és egyszer csak bepánikolt a beteghordó legény. Elkezdte rugdalni a lift oldalát és valami zagyva szöveget ordított. Kiderült, hogy neki klausztrofóbiája van. Nem tudja elviselni a bezártságot. A szerkezet meg gondolt egyet, és elkezdett lefelé csúszni. Már mint a lift. No, akkor, és ott úgy éreztem, hogy itt a vég, nem élem túl ezt a szituációt. Neked bevallom, hogy még imádkoztam is magamban. „Ne ily halált adj Istenem, / Ne ily halált adj énnekem...” Petőfi. Igen, ez jutott eszembe.

- Meleg van - bökött a másik a hőmérő felé. - A fiad hogy bírja az amerikai klímát? Ott meg a tájfunok garázdálkodnak...

- Majd elmeséli. A jövő héten hazajönnek. Tegnap beszélünk vele skype-on. Ott már törvénybe iktatták a melegnek házastárs

ságát. Biztosan igazuk van. A szabadság mindenekelőtt. Engem ugyan nem zavar, hogyan csinálják mások, de az biztos, hogy a frászt hozná rám, ha valamelyik reggel egy nagydarab, szőrös, fekete férfi mellett ébrednék.

- Mert rasszistának születtem, profeszszorom... Pedig Isten férfinak, meg nőnek, fehérnek, feketének, sárgának és bronz barnának teremtette az embert. Te éppen fehérnek és hímneműnek születtem, de lásd, a giliszta egy személyben nő és férfi. Ráadásul még csalinak is fölrajkák a horogra.

- Ne is folytasd, mert rögtön megsértődöm! Én, rasszista... A tavaly diplomázott évfolyamban volt egy kis cigánylány. Éjfékete szemű, kreol bőrű leány derékig érő koromfekete hajjal, cseresznye ajakkal, és még értelmesebb is az átlagnál...

- Meleg van - emelte koccintásra a korsóját a futurista. - Én még hiszek az oktatói elhivatottságban.

- A biológusok természetesnek tartják egyes fajoknál a szíznemzést. Ahhoz nincs szükség hímekekre. Azt mondják, a fajfenntartás része. Miért pont az ember lógna ki a természet bugyrából?

- Mert az ember a csúcragadozó. Ha kell, önmagát is fölfalja, nemcsak a környező világot. Ha teheti, istennek deklarálja magát, és uralkodni akar mindenek fölött.

- Nem csak akar, meg is teszi. Nézz körül a világban, mi lett jobb az évezredek alatt, mióta lehoztuk a fenekünket a fáról? No, de igyunk, mert fölmelegszik, az asszonyok meg mennének a strandra!

- Szóval, hogy is vagyunk ezzel a homokos házassággal? Nem hagyom, hogy

kibújj a válasz alól! Egyenes beszédet várok tőled, amit a diákjaid előtt is képes vagy fölállalni.

- Na, jó... - törölte meg a száját gondosan a sör után a szkeptikus. - Ha sarokba szorítottál, vállald föl a kutyaharapást is! Tudod, hogy még áttételesen se érint a dolog. Na már most... Elméletileg viszont teljesen mindegy, hogy hetero, homo, vagy akár biszexuális valaki. A kémia ugyanúgy működik. A társadalmi beállítottság, a humanizmus a fontos. Emlékezz a régi görögökre! Nagy Sándorra, meg a többiekre. Mivel szebb, jobb, vagy erkölcsösebb az, ha valaki albérllőként lakik a barátjánál, vagy a barátnőjénél?

- No, mondd ki bátran, jobb, vagy nem jobb? Erkölcsi, vagy anyagi kérdés, netán pusztá politika?

- Álca. Egy baromi nagy társadalmi álarc az egész. Az érzelmeket nem lehet törvényekkel szabályozni, mert elpusztul benne az ember. A szabadság pedig a lélek szabadságával kezdődik. Ez akkor is igaz, ha minden csinos nőre haragszom, aki nem engem akar. Mert ez is benne van a kémiában. Mégse fogok senkit agyonütni pusztán azért, mert nem engem szeret.

- És a feleséged hogyan túri ezt a szabadságot?

- Azt hiszed, megfogtál, pedig csak árnyéokra vetődtél, kolléga! A becsület újfent más kategória. Az asszonyom egyben a barátom is. Nem szívesen okoznék neki fájdalmat, még ha a lelkem hasadna is meg azért a kis cigánylányért, akit talán soha többé nem fogok látni, de vágyom rá a halálom órájáig.

- Meleg van -állapította meg a futurista. - Már harminchat fokot mutat a

hőmérő, és még mindig tovább emelkedik.

- Még szerencse, hogy csak két korszóval ittak - dohogta a pincér, miután elmentek. - A harmadik után tutira megváltották volna a világot, a borralaló meg a zsebükben marad.

Németh Dezső

Magunknak üzenjük

reklámőrület:

kiáltozás a virágra

kiáltozás a világra

kiátkozás -

Mária gyöngyajka nyílik

akár fényopál ajkú forrás csobolyó

de megriad a Gyermek

pásztorbotok csörömpölnek

három-király-csillagos égre törnek

a Heródések

Máriagyöngy-emléke

szívem piros éke

megformálhatatlan emberek sora

önmagunkhoz illő mostohaság

elmosódó opálos világ

politikaőrület:

kiáltozás a fákra

láncfűrész sívít -

maradj itt éjszakára

életigenlésünk szétkiáltottsága!

legyél a feslett gondolat ellen

a kicsinység agyak üldözője

ne engedd hogy a selejtesek

szaporodva mint a sejtek

elámítsák a népemet

mi ez a kívülre kiáltozás?

mi ez a mímelt háborúság?

a Haza Háza a miénk -

menjete be emberek

sokan - országsokan:

a magyarok templomából

úzzétek ki a kufárokat!

Neo Heródes

égő sziklák az égen

robognak a messzeségek

a megfoghatatlan gondolat

a mérhetetlenséget méri

szétárad minden

Isten tenyerében

kibomló

lélekbimbóból virág

szent-piros kenyerek -

pipacsostyák:

szíromáldozás a nyár

a szívek megtérnek

zarándokok mennek

keresztben bálványt visznek:

Jézus korpuszát

le-érdemtelenült ez a kor

megsokasodott a két lator:

megvetve kinevetve a mából

megélhetünk-e szentimából

kilép a Neo Heródes

a keze még nem véres

de már táncol Szalóme

és lehull majd

Valaki feje...

Lelkes Miklós

A Szépség dalát

A nap arcához fűszál
hozzaért, s égi rét
kékjén a távol hívott:
erdődús messzeség.

Egy felhő jött és elment,
másik kicsit maradt.
Levéltenyérre ugrott
zöld szöcske pillanat,

s szitakötőn aranyszem
villant ezüstbe át,
s a táj zengte a nyári
Szépség örömdalát.

Én is örültem volna,
de, tudtam, nincs minnek:
nagy zsákban Ördög vitt el
Pokolba, szíveket.

Az enyém Mennynek nem kell,
s Pokol sem kedveli, –
csak erdő, rét világa:
túlontúl egyedi.

Könnycsepp szivárványgömbjén
csillag átragyogott.
Nyár, öröm, piros Szépség,
miért zenged dalod?

Nem veszed észre, hogy most
nincs miért és kinek?
Itt Ördög mindent elvitt:
észt, szívet, volt hitet.

Valót megsejtő koldus
bánata jött felém:
a keresztes Legenda
ámító költemény.

Felhő sötét kigyúlt, mert
átbújt rajta a nap,
s kinyílt az égi réten
fecskeív pillanat.

Fecskeív pillanatban
látszat felragyogott,
s öröklétek öleltek
múlандó csillagok.

Felépült, összeomlott
fénytornyos égi rét, –
de hívott egy varázslat:
az erdős messzeség.

Felépült, s összeomlott
volt álom, de velem
még játszott e varázslat,
csillagdal-szerelem.

(2016)

***

Csongor Andrea

és ketten.

vagyunk sötétbarnán

ölelkező szemeinkben

Áradó lustabarna örömben,

pupilládba szorul a tágas pillanat!

Vele mozdul a világ, vele mozdulok én is -

fekete cseppje fickándoz : összeszűkül, kitágul újra!

Megmerülök. Bársonybarna tükörtlő közepén a mélység

Medrünkben lágyan fürdőzik a meztelen, parttalan meleg.

lassan készül, fészkelődik, hangolódik rám, színesül a csend. Csönd.

Vásznamon még halvány, világosbarna lehunytt arcod. Szivárványhártyádban

ALULRÓL FELFELÉ

Marchese Éva

A NYÁR FIAI

Felüti a nyár ismét csikó fejét,

Sárga nap tündöklése izzik a csillogó szemekben.

A remény vak rabja lesz most megint mindaz, ki hitetlen.

Hajakba borzol a vadóc, lenge szél,

Majd szabadon folytatja útját a végtelenbe tovább.

Röpdösve táncol vele a vágy, mint derengő délibáb.

Egy érintésnyire csak a mindenség,

Kitárt karokban nyúlnak el távoli csillagrendszerek.

Társukra várnak a tejúton elveszett tekintetek.

Visszavár a folyó, s a tengerbe ér.

Hullámai lassan elnyelik az elmúló éveket.

A nyár újrarajzolja a még élni vágyó véneket.

Győrvári József

A lövedék útja

A ravasz extra érzékenyre volt állítva. Olyankor szinte már simogatásra kioldotta az elsütőszerkezetet, nehogy a mozdulat miatt, akárcsak egy hajszálnyival is félreránduljon a fegyver. Ettől függetlenül a célkereszt most nem pihent meg sehol, hanem fejről fejre vándorolt. Vagy unatkozott, vagy keresett valakit.

Az ujj apró moccanása azonnal beindította a folyamatot. Az ütőszeg lecsapott, a puskapor sziszegő tűzijátékba kezdett. A hüvely eleinte nem hagyta, hogy elvegyék tőle a lövedékét. Ölelte magához, ahogyan csak bírta. Egészen addig, amíg a testébe zárt robbanássorozat összeadódó energiái fölébe nem kerekedtek. Akkor a golyó kiszakadt a fojtás fogságából.

A cső, a hangtompító duzzanatával a végén, egy ötemeletes, régi építésű ház résznyire nyitott tetőablaka alól lesett ki. Fölötte a céloptika kerek lencséje feketélt. Nem csillant rajta sehol fény, láthatatlanul olvadt bele a paletta vetette árnyékba. Lent a téren az emberek jöttek-mentek. Nem tudták, hogy félniük kellene.

A golyó nekilódult a hosszú fémalagútnak. A huzagolás megpörgette, mint dzsigoló a táncpartnerét. A lángot, a füstöt, sőt a hangját is egy-kettőre lehajrázta, amint kiröppent a csőből. Már akkor forró volt, de a palástját ostromló levegőtől még jobban feltüzesedett. Egyenesen a térnek tartott. Amíg azon töprengett, talán „ecc pecc, kimehetsz” választhatna célt magának, addigra már oda is ért. A sors választott helyette.

„Reptül a könnyű fém: ki tudja, hol áll meg?”

A hajszálak szétlebbentek a becsapódás szelétől. A golyó gömbölyű orra nekiveselkedett a koponyának, de az első pillanatban fennakadt rajta. Az anyag hátrébb levő molekulái azonban tüledtek előre, mint amikor a sor elején futó ember lecövekel, mire a többiek sorba belerohannak hátulról, míg végül fel nem lökik.

A lövedék elvesztette szép szabályos formáját, lapulni kezdett. A deformálódás mértékével arányosan felgyülemelő mozgási energia egyszer csak túlnőtt a csont szakítási szilárdságán. A golyó behatolt és kis csontszilánkokat préselt bele az agyhártyába. Roncsolva és sisteregve égetett utat a nagyagy puha szövetébe, miközben éppen csak megcsippentette a kérges test szélét. Mikor elérte a túldoldalt, belülről támadt rá az ornyereg, de már nem maradt elég lendülete kitörni rajta. Ott ragadt fogolyként a fej sötét börtönében.

Hegyes orrú testvéreivel ez nem történt volna meg.

Elektronika ízű hang csattant fel a földön heverő woki tokiból.

- Mr. Slayer, mi történt? A célszemélyt nem láttam feltűnni. Mire lőtt?

A fekvő ember csak azért nem rezzent össze, mert számított a hívásra. Elfordította az arcát a fegyvertől és felkapta a kis kütyüt a szája elé. Összeszorított fogakkal mordult bele.

- A kurva életbe! Tüsszentenem kellett!

Halász Imre

E g r y

Mert ő is szerette: Tamási Lajos emlékének

csobogó fényben
zuhogó fényben
tinók hajóablak
ibolya szemében –
ólommá vált kövek égbeszálló hálók
elrongyolt ülepű tomaji halászkok
s aszaltmeggy-arcú nők
térgyeplő kezében
kik előtt Krisztusuk
láncon viszik éppen

hogyan fér el a XX. század?!

nem éri már ecset a vásznat
csak szövőgépből kel a fény
a Nap!

s ragyog az égi-víz
az isteni nádas –

felhők buckáiból
szőlődomb fakad

...
a múzeumban Tihany felett
megcsodáltam csöpp vázlatkönyvedet

mint akit villám ráz
vagy konnektorba nyúl mint kisgyerek
s még öregkorában sem tudja elereszteni
rázkódott gyűrődött a nádrengeteg

a víz!
a Nap!
a házak!

és Szent Kristóf göcsös botja volt
akár egy kuruc káromkodásnak!

...
a víz is ember –
a nádas is –
a hegyek –

a fény egyszerre kétfelől sugárzik
és beragyogja sárral
AZ EGET!

innen ballagsz
Örök Hazatérő?
nézem görnyedve is dönthetetlen hátad
jösz mint az Írásban hallal és kenyérrel

ballagsz a naponta kivégzett fényben
Mária-csöpp anyád múmia kezében
felejtett arcoddal
jösz!

és lakhatóvá válik e század
mert van kitől megkérdezni újra:
hogyan csináljuk?

hogyan csináltad?

*

Szántó Ilona

J e l e n e m

Óperencián innen
vagy Óperencián túl
élek magányosan
és kísért a múlt.

Diana Soto

Az idő

Egy szürke hétköznapi volt, abból is a korosabb fajta. Rohantam keresztül a forgalmon, szívtam a tüdőmbe a kipufogók illatát, és csak arra tudtam gondolni, hogy már megint késésben vagyok. Nem először fordult elő az életemben, viszont talán utoljára. Egyszerű slampos ruhát viseltem, feketét. Olyanok voltunk, mint a gyalogosok a sakktáblán, teljesen egyformák. Egy pillanatra a Napot kerestem. Néztem felfelé, hunyorogtam kissé és vártam, hogy a ragyogó sugarak a szemembe süssenek, azonban a várt élmény elmaradt. Ez a nap még szürkébb volt, mint a többi. Kabátomat jobban összehúztam magamon, és alig vártam, hogy belépjek az aluljáróba.

A városi panoráma megszokott képéhez tartoztak az aluljáróban kéregető koldusok. Azonban volt egy közülük, aki valamiért kitűnt a szürke tömegből. Az újságos előtt álltam, és éppen morgolódtam a sor miatt, miközben egyre gyakrabban pillantottam a karórámra. Azon morfondíroztam, hogy rohanjak-e tovább. Már nem vacogtam, mégis orromat megcirógatta az érdes bűz, amitől menten tüsszentennem kellett. Előkaptam a zsebemben óvott kendőmet, ám sajnálattal vettem észre, hogy elszakadt. Éppen kitörő haragomat akartam köszönteni, amikor tekintetem a dúdolóval üldögélő koldusra tévedt.

Nem mai gyerek volt, ráncai mélyen szántották megviselt arcát. Ült nyugodtan egy egyszerű rongydarabon, és amikor

abbahagyta a dúdolást, egy színes léggömböt vett maga elé, majd teljes erejéből fújni kezdte. Vajon ebből él? Egy pillanatra el is feledkeztem az újságosról, az órámról, meg arról, hogy éppen rohannom kellett volna. Csak álltam, és néztem, ahogy ez az egyszerű arc komolyan mered maga elé, és egymás után fújja fel a színes léggömböket. Már menni készültem, amikor egy szőke hajú kislány kilépett a rohanó rengetegből.

Megállt a koldus előtt, és ártatlanul nézett rá, miközben óvatosan mosolygott. A koldus egy könnyed mozdulattal felajánlotta neki az egyik lufit, de a kislány megrázta a fejét. Arra gondoltam, hogy talán szégyenlős lehet, ám a kislány még mindig ott állt. Mintha kővé vált volna lába, nem mozdult. Erre a tömegből egy újabb alak vált ki, és idegesen nézett körül. Amikor meglátta a kislányt, gyors és biztos léptekkel haladt felé, és elkapta a kezét.

- Nem megmondtam neked, hogy ne tünj el szó nélkül?

- Bocsánat mama.

- Gyere gyorsan, mert elkésünk.

- Anya, vehetünk a bácsitól?

Az anya erre meghökkent, mintha csak most vette volna észre a csendes koldust. Ránézett, meredt a színes léggömbökre, majd a lányára. Úgy tűnt, mint aki egyre dühösebb lesz.

- Van neked is lufid.

- Nekem nem lufi kell mama.

- Hát akkor mit szeretnél tőle venni?

- Időt.

Az anyuka megfagyott, ahogy én is. Mindketten a koldusra meredtünk, aki végtelen nyugalommal üldögélt. Nem sietett. Az anyuka lehajolt a kislánya mellé,

és könnyes szemmel átölelte. Kivette a pénztárcáját a kezéből, és megajándékozta a koldust egy nagylelkű összeggel.

Letérdelt a koldus elé a kislányával.

- Uram, megengedi, hogy vegyünk magától egy kis időt?

A koldus egy pillanatig habozott, majd elmosolyodott.

- Az enyém a megtiszteltetés.

Az anyuka bölintott, majd elindult a lányával. Már nem siettek, hanem beszélgettek és nevetgéltek együtt. Elfelejtettem ránézni az órára. Elfelejtettem, hogy sietek. Azt hiszem, hogy abban a pillanatban én is vásároltam a koldustól.

Elégedetten léptem ki az aluljáróból. Leültem a legközelebbi padra. Meglepetésemre a Nap hirtelen kisütött és a langyos levegő cirógatta az arcom. Igen, végre nem siettem, végre boldog voltam.

***

Ötvös László

Pásztorok lelkei sírnak

Röptében láttam most is egy madárt,
Isten adott nekem látomást!
Valóság Uram, Te kijelentéd:
Felhőben és tűzfényben repültél!

***

Elment vén pásztorok
lelkei sírnak pusztuló
tanyák láttán, s ez lesújtó!

Nagykapos, 2005.

Barta Krisztina

Rózsák

Fénygyermek a fényben élnek
Aranyrózsák éjben élnek
Csontjaidon érzem a kízó mérget
Csontjaimban érzem a kízó létet
Mondd, hogy soha nem ér véget
Lényünk minden hidat feléget
Ez a végzet -
Közelről kémleni a világmindenséget
Arany napjaink rozsdává érnek
Aranyban izzó fénygyermek
Igazó rózsákat esznek

Zöld szemek

Téged vártalak zöldszemű éj-szobra
Titkos vágyaknak, éji kéjeknek
Zöld szemednek buja, rejtélyes tengerében
Ringatom magam kétségbe esetten

Téged vártalak piros alkonyatok mámorában
Tengerből születő napok halvány
horizontjában
Hajnali fények sárga sugaraiban
Macskaszemű éj-istenség

Süllyedt hajók talány örvényéből
Mint viharverte szentéj mélységéből
Tört hajóm lengé árbova fölcsillan
Zöld szemed tengerének hullámaiban

Csillag Tamás

Indulni kell

Szívdobogás, óraketyegés, léptek
hevernek a hallgatásban.
Tébolyult, tömeggyilkos nyár van,
meztelen a lakótelep,
meztelenek a megszokott utak.

Valami messze városba vágyom,
ismeretlen, félelmes sugárutakra,
ott még bátrabb lehetnék.

Ingemen átüt a verejték,
s szomorkodom a nyáron,
a mezítlábás, szép nők se beszélnek most,
mintha ők is hallanák a június
józanító sortüzeit.

Mindenki izzad,
mindenki szomjas
egy szagra a szélben,
jóleső görcsre a halántékon,
szarvaskiáltásra a szürkületben,
hogyan indulni kell.

Gyerekként

Arcomon borosta, pupillámon pára:
bambulok a villany vélt napkorongjára.
Hány izzószál hevén világít a hiány?
Bíbor folt táncol az elfáradt retinán.

Mit az ablak szeme lát, annyi a világ,
tömlakásból mérem a kinti éjszakát.
Ujjamon számolnám a huszonöt nyarat:
gyerekként voltam a leghalhatatlanabb.

Csocsó

Nézem a várost, a lámpafényeket,
az üres gyalogátkelőt,
hogyan vége lesz.
A vége ez, hogy maradni
egy körre még,
és tudni, az ember műszál,
műanyag, s töltelék,
maradni kell, csinálni,
izgulni kell a gólon,
izgulni kell, hogy múltjon,
megütni úgy azt a műanyaggyolyót,
hogyan repedjen, törjön
a plexi, ahogy a gyerekkor
tejtáblái törtek, ahogy a
köznapok szimmetriáját töri
az egydeci szilva,
és öblíteni kell a parára,
öblíteni kell a torokra, ne égjen.
Felnöttem, felnöttem
régén.

Nézem

Szemeim holdudvara sötét,
torkomban régi - régi slájmok.
Halántékom dobjai szólnak,
kísérik az álmatlanságot.

Nézem az éjszakát, tömböket:
vasbeton lájk hüvelykujjakat.
Minden csupa kényszer, s nem tudom,
ki fullad a szívizom alatt.

Bátai Tibor

Színről színre

Ideje belátnod: nem csak lakója,
de lakóhelye is vagy; részeként az
egésznek. Hogyan érhetnéd be
spektrumaival? Ha elvontál minden
zavaró objektumot, és szemed ép,
akkor is csak törten láthatod a fényt.
Kívül nem fogod megtalálni, ami
benned világlik. Illő tisztelettel
kopogtass be hát önmagadhoz, és ne
késlekedj az ajtót sarkig kitárni.

Verstettek

Túlkoros angyal vállán fityegő
csibeszárny – halovány virtus.

Mutatványra futja még,
a repülés túl fárasztó csoda.

Hanyatt-homlok támadások,
győzelmes bukások közhelye,
és homlokegyenest harmóniák.

Mindahány verstett hiába.

Látszatok impozáns sorát zárom:
vesztesek számadása.

*Narcissus végsőkéig elszánt arca
merül az olajos víztükörbe.

**Narcissus: önmagába szerelmes ifjú a görög
mitológiában. Szerk.*

Ab aeterno

Nem lehettem volna sebezhetőbb, sem
teljesebb egész, mint akkor. Történelem
előtti jel a szív legbenső falán –
hasztalan próbáltam lefordítani
nyelvére. Furcsálkodva nézett, de mind
távolabbról, hogy ne lássam, mennyire
kedvére van zavarom. Engedte, hogy
beérjem s rácsodálkozzak: öröktől
adott. Vissza tudtam rá mosolyogni.

Még szoknom kell

Ki is lett volna képes a helyemben,
folyamatosan adásra kapcsolva
észlelni: jelei foghatatlanok.
Idő kellett hozzá, hogy belássam, már
régen vételre kellett volna állni.
Az igazi meglepetés ekkor ért.
A jelfolyam félreérthetetlenül
téged közvetített, csakhogy belülről.
Még szoknom kell folytonos jelenléted.

Sérelmek nélkül

Elég, ha teszed a dolgod. Elvégzed:
megtörténik, beteljesül.

R e n d b e n v a g y .
Mindenkit követsz, de egyenként senkit.
Magadtól értetődsz. Akár változhatsz
is – visszavonhatatlan lettél. Erőd
sérelmek nélkül működik, mióta
bízatsz megoldott kötelékeidben.

*

Doktor Virág

Gondlatfonál

A nap eloson. Elbújtatva fényét
elszunnyad e szikrázó szembogár.
Párnára hajtja mindenki fejét,
kit nem tart éberon gondlatfonál.
Feslett ingét kitérve leng a csönd,
hánykolódva függeszkedik rojtjain
néhány nyugtalan-lázadó föltevés,
mint tűzhányó az elme romjain.

Örök-várákozók

Örök-várákozók világa ez.
Törökülésben virraszt a tudat
lehajtott kukák tetején.
Árkok mélyére söpört vágycsók,
megalkuvások görcsében
hajnalhasadást remél.
Nap nap után némán kutat:
vegetál, fülel, időt múltat.
A pirkadat mindig elmarad.

Hiányérzetek

Egyszer mindent elmesélek.
Útjukra eresztem az elfojtott hangokat.

Megmutatom,
miként vágja véresre kezemet a zsinór,
amibe ösztönösen csimpaszkodom,
mégsem enged fölfele.

Egyszer elsuttogom,
milyen örök zuhanásban létezni
mélységek irányába.

Ha van, mi fölemel,
csak pillanatnyi állapot.

Megmutatom,
miként nyerek táplálékot
hiányérzetekből.

*

Ványai Fehér József

Mint a kő

Létbe vet, halálból kihúz,
Tűzzel égeti a berket,
Mindörökké rom marad és
Újig az ó-t szipolyozza.

Hiteltelen üdvtechnika
Oltalmaz, hív, ver és elűz.
A Nap alatt furcsa köd ül,
A lélek máriás cigány.

Bukjunk bele a halálba,
Vagy mint kő, örökké éljünk?
Múlttá aszalódik a test,
Gondfelhő holdanya arcán.

*

Németh Erzsébet

Életed

Égsz: hol lánggal, hol parázssal,
égsz kifelé, befelé - - -
Vigyázz, csak hamu lesz belőled,
ha e titkos tűz elemészt.

A **Kis Lant** Irodalmi Folyóirat
megrendelhető a szerkesztőség címén*
vagy a lant@kislant.hu e-mail címen.
A lap évente hat alkalommal
jelenik meg.

Kis **LANT** IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
*Németh Dezső
1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Mobil: 06 30 431 7837

Kiadja a Lant Irodalmi Klub

Magánkiadás

www.kislant.hu

ISSN 1788-7542 (Nyomtatott)
ISSN 1788-7631 (Online)

Kun Tibor

Éjjel a hold

Téged rajzol ki
Nekem éjjel a hold
Amikor legbelül
Egyedül vagyok
És a támasz, mit
Kezemnek kerestem
Most hirtelen
Kettéreped

Ezért rajzol ki nekem
Téged a hold
Mert látja, egyedül
Vagyok, ha arcok
Fordulnak el tőlem
És a világ rajtam
Csak sebeket ejt
Te rögtön elrejtész

Amikor arcom
Repedni kezd, és
Kezem támaszt
Sehol sem lel
Megtorpanok, de
Tudom, tovább kell
Mindig haladnom
Hogy éjjel Téged
Rajzoljon ki nekem a
hold

*

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 250,- Ft.